

Jak założyć stowarzyszenie/fundację

Stowarzyszenia zwykłe

Do jego powstania wystarczą **3 chętne osoby**, które **uchwalą regulamin** (nie jest to statut) **określający jego nazwę, cel, teren i środki działania, siedzibę oraz przedstawiciela reprezentującego stowarzyszenie**. Stowarzyszenie takie nie posiada osobowości prawnej. Wystarczy je zgłosić do starostwa- organu nadzoru. **Nie podlega ono rejestracji w KRS**. Decydując się na tę formę działalności, trzeba jednak wiedzieć, iż takie stowarzyszenie nie może otrzymywać dotacji ani przyjmować darowizn, spadków, zapisów itp. Stowarzyszenie zwykle uzyskuje środki na swoją działalność ze składek członkowskich. Nie może m.in. powoływać terenowych jednostek organizacyjnych, łączyć się w związki stowarzyszeń, zrzeszać osoby prawne, prowadzić działalności gospodarczej, przyjmować spadków, darowizn i zapisów oraz otrzymywać dotacji czy korzystać z ofiarności publicznej.

Stowarzyszenia rejestrowane w KRS

Założyć je może **min. 15 osób**, które uchwalają **statut stowarzyszenia i wybierają komitet założycielski**. **Statut stowarzyszenia określa w szczególności:** nazwę stowarzyszenia, odróżniającą je od innych stowarzyszeń, organizacji i instytucji, teren działania i siedzibę stowarzyszenia, cele i sposoby ich realizacji, sposób nabywania i utraty członkostwa, przyczyny utraty członkostwa oraz prawa i obowiązki członków, władze stowarzyszenia, tryb dokonywania ich wyboru, uzupełniania składu oraz ich kompetencje, sposób reprezentowania stowarzyszenia oraz zaciągania zobowiązań majątkowych, a także warunki ważności jego uchwał, sposób uzyskiwania środków finansowych oraz ustanawiania składek członkowskich, zasady dokonywania zmian statutu, sposób rozwiązania się stowarzyszenia. **Najwyższą władzą stowarzyszenia jest Walne Zebranie Członków**. W sprawach, w których statut nie określa właściwości władz stowarzyszenia, podejmowanie uchwał należy do walnego zebrania członków. Stowarzyszenie jest obowiązane posiadać zarząd i organ kontroli wewnętrznej. **Komitet założycielski składa do sądu rejestrowego wniosek o rejestrację wraz ze statutem**, listą założycieli, zawierającą imiona i nazwiska, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania oraz własnoręczne podpisy założycieli, protokół z wyboru komitetu założycielskiego, a także informację o adresie tymczasowej siedziby stowarzyszenia. Wniosek o zarejestrowanie stowarzyszenia Sąd Rejestrowy rozpatruje niezwłocznie, a rozstrzygnięcie powinno nastąpić nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku. **Stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną i może rozpocząć działalność z chwilą wpisania do KRS**. Może zakładać terenowe jednostki organizacyjne, łączyć się w związki stowarzyszeń, przyjmować, jako członków osoby prawne oraz korzystać z ofiarności publicznej, a także przyjmować dotacje od organów władzy państwowej i innych instytucji. **Majątek stowarzyszenia stanowią składki członkowskie, darowizny, spadki, zapisy, dochody z własnej działalności oraz ofiarność publiczna**. Tego typu zrzeszenia mogą prowadzić działalność gospodarczą, z której zyski przeznaczane mogą być tylko i wyłącznie na działalność statutową stowarzyszenia.

Kluby sportowe działające w formie stowarzyszeń, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej rejestrowane przez Starostę

Kluby sportowe i uczniowskie kluby sportowe podlegają wpisom do ewidencji prowadzonych przez Starostę właściwego ze względu na siedzibę klubu. Wpisu do ewidencji dokonuje się na podstawie wniosku. Kluby te uzyskują osobowość prawną z chwilą wpisania ich do ewidencji. Klubami sportowymi rejestrowanymi przez starostę są kluby, których cele statutowe obejmują wyłącznie działalność związaną z kulturą fizyczną i nie prowadzą działalności gospodarczej. Stowarzyszenia, których cele statutowe obejmują także inne cele niż sportowe oraz prowadzące działalność gospodarczą podlegają rejestracji w KRS na zasadach ogólnych.

Fundacja

O powołaniu fundacji i o tym, czym będzie się ona zajmować decyduje zazwyczaj jedna lub kilka osób (fundator lub fundatorzy), które chcą osiągnąć jakiś ważny społecznie cel (np. podnieść poziom wykształcenia młodych osób w danej miejscowości) i na ten cel przekazują majątek. **W sensie prawnym fundacja to właśnie ten majątek (pieniądze, papiery wartościowe, ruchomości, nieruchomości)**. Fundator może przekazać majątek także na to, aby osiągnąć cel ważny gospodarczo (np. rozwój ekonomiczny określonego obszaru).

W przepisach prawa, w tym również w **Ustawie z dnia 6 kwietnia 1984 r.** o fundacjach, nie ma prawnej definicji fundacji. W art. 1 określono jedynie, że fundacja może zostać ustanowiona dla realizacji zgodnych z podstawowymi interesami RP, celów społecznie lub gospodarczo użytecznych, w szczególności takich jak: ochrona zdrowia, rozwój gospodarki i nauki, oświata i wychowanie, kultura i sztuka, opieka i pomoc społeczna, ochrona środowiska oraz opieka nad zabytkami.

Jak założyć stowarzyszenie zwykłe?

- Zwołać zebranie min. 3 osób. Opracować regulamin (nie statut).
- Wybrać przedstawiciela, który będzie reprezentował stowarzyszenie.
- Zgłoś pisemnie stowarzyszenie do organu nadzorującego (Starosty Włoszczowskiego).

Dokumenty:

1. Zawiadomienie o utworzeniu stowarzyszenia zwykłego skierowane do Starosty Włoszczowskiego podpisane przez członków założycieli.

2. Lista założycieli stowarzyszenia zwykłego min. 3 pełnoletnie osoby:

Lp.	Imię i nazwisko	Data i miejsce urodzenia	Miejsce zamieszkania (adres)	Nr dowodu osobistego	PESEL	Podpis
1.						
2.						
...						

3. Lista obecności założycieli obecnych na zebraniu.

4. Protokół z zebrania założycielskiego z informacjami o: podjęciu uchwały o założeniu stowarzyszenia, podjęciu regulaminu, wyborze przedstawiciela reprezentującego stowarzyszenie oraz informację jaką większością głosów uchwały zostały podjęte.

5. Regulamin działalności stowarzyszenia podpisany przez członków założycieli na każdej ze stron. Określone w nim muszą zostać: cel, teren i środki działania, siedziba oraz przedstawiciel reprezentujący.

Jak założyć uczniowski klub sportowy lub stowarzyszenie kultury fizycznej?

1. Kluby sportowe, działające jako stowarzyszenia, rejestruje się:

- u starosty właściwego ze względu na siedzibę tych klubów (bez działalności gospodarczej),
  - w KRS z działalnością gospodarczą.

2. Dokumenty do wpisania uczniowskiego klubu sportowego lub stowarzyszenia kultury fizycznej bez działalności gospodarczej do ewidencji prowadzonej przez Starostę Włoszczowskiego

- Wniosek o wpisanie klubu lub stowarzyszenia do ewidencji prowadzonej przez starostę.
  - Statut w dwóch lub trzech egzemplarzach podpisany na każdej ze stron przez członków komitetu założycielskiego.
    - Lista obecności osób na zebraniu założycielskim min. 15 osób.
      - Lista założycieli:

Lp.	Imię i nazwisko	Data i miejsce urodzenia	Miejsce zamieszkania (adres)	Nr dowodu osobistego	PESEL	Podpis
1.						
2.						
...						

- Protokół z zebrania założycielskiego z informacją o podjętych uchwałach o założeniu klubu, o uchwaleniu statutu, o wyborze komitetu założycielskiego oraz ewentualnie uchwałę o wyborze zarządu i o wyborze organu kontroli wewnętrznej.
  - Dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu, w którym ma zarejestrować się siedziba klubu.
    - Dowód wniesienia należnej opłaty.

Organizacja przed podjęciem działalności musi uzyskać numer REGON i NIP oraz założyć konto bankowe.

Wpis do ewidencji klubu sportowego działającego w formie stowarzyszenia, którego statut nie przewiduje prowadzenia działalności gospodarczej, podlega opłacie skarbowej w wysokości 10 zł. Natomiast uczniowskie kluby sportowe są zwolnione z tej opłaty.

Akty Prawne:

- Ustawa prawo o stowarzyszeniach z dnia 7 kwietnia 1989 roku
  - Ustawa o sporcie z dnia 25 czerwca 2010 roku
- Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym z dnia 20 sierpnia 1997 roku
- Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 roku

Jak założyć stowarzyszenie zarejestrowane w KRS?

1. Działania przygotowawcze

- Zbierz grupę osób (co najmniej 15), które mają wspólny cel i chęć jego realizacji poprzez stowarzyszenie.
  - Wspólnie wybierzcie nazwę stowarzyszenia, która odróżni je od innych już istniejących organizacji.
  - Określcie cele i obszar działalności naszej grupy.
- Napiszcie statut stowarzyszenia, w którym jasno określamy cele organizacji oraz sposób jej funkcjonowania, a także strukturę organizacyjną.
  - Zwołajcie zebranie członków założycieli stowarzyszenia. Musi to być minimum 15 osób.

2. Zebranie członków założycieli

Celem zebrania jest powołanie do życia stowarzyszenia i zarejestrowanie go w KRS. W zebraniu członków założycieli musi uczestniczyć minimum 15 osób.

Przebieg zebrania:

1. Na początku wybierzcie osobę, która będzie je prowadziła oraz sekretarza, który będzie protokołował przebieg zebrania.
2. Stwórzcie listę obecności członków założycieli, na której złożą podpisy osoby uczestniczące w zebraniu. Lista powinna zawierać następującą treść:
  - Tytuł: "Lista członków założycieli stowarzyszenia o nazwie Stowarzyszenie..."
  - Oświadczenie: "My niżej podpisani założyciele stowarzyszenia o nazwie Stowarzyszenie...z siedzibą w..., przy ulicy..., obecni na zebraniu w dniu..., świadomi odpowiedzialności prawnej oświadczamy, że spełniamy warunki określone w art.3 ust.1 ustawy Prawo o stowarzyszeniach".
  - Wykaz osób w formie tabeli składającej się z następujących rubryk:

LISTA CZŁONKÓW ZAŁOŻYCIELI STOWARZYSZENIA... (PRZYKŁADOWY WZÓR)

My niżej podpisani założyciele stowarzyszenia o nazwie: Stowarzyszenie..., z siedzibą w... przy ul..., obecni na zebraniu w dniu... 2006 r., świadomi odpowiedzialności prawnej - oświadczamy, że spełniamy warunki określone w art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach:

Lp.	Imię i nazwisko	Data i miejsce urodzenia	Miejsce zamieszkania (adres)	Nr dowodu osobistego	PESEL	Podpis
1.						
2.						
...						

3. Podczas zebrania, jako członkowie założyciele:

- Podejmijcie uchwałę (na piśmie) o założeniu stowarzyszenia.
  - Wybierzcie w drodze głosowania komitet założycielski.
- Podejmijcie uchwałę upoważniającą wybrany komitet założycielski do zarejestrowania stowarzyszenia w KRS.
  - Przedyskutujcie treść statutu, a następnie podjąć uchwałę o jego przyjęciu.

3. Zarejestrowanie stowarzyszenia w sądzie

Po działaniach przygotowawczych komitet założycielski powinien zarejestrować stowarzyszenie w sądzie. **W tym celu należy przygotować następujące dokumenty rejestracyjne (wszystkie w dwóch egzemplarzach):**

1. Wniosek o rejestrację w KRS na formularzu sądowym KRS-W20.
2. Informacje o osobach wchodzących w skład komitetu założycielskiego na formularzu sądowym KRS-WF.
3. KRS-WK- formularz służący do zgłoszenia osób wchodzących w skład zarządu i komisji rewizyjnej.
4. Protokół z zebrania założycielskiego oraz uchwały podjęte na zebraniu: uchwała o założeniu stowarzyszenia, o uchwaleniu Statutu, o wyborze komitetu założycielskiego.
5. Statut stowarzyszenia (podpisany przez członków założycieli na każdej ze stron).
6. Lista członków założycieli (min. 15 osób pełnoletnich).
7. Informację o siedzibie stowarzyszenia.
8. W przypadku stowarzyszenie z działalnością gospodarczą KRS-WM formularz służący do zgłoszenia zakresu działalności gospodarczej i wpisania tym samym stowarzyszenia do rejestru przedsiębiorców. Składamy go tylko wtedy, gdy zapisaliśmy w statucie organizacji możliwość prowadzenia działalności gospodarczej i chcemy rozpocząć tę działalność od razu po zarejestrowaniu. Jeśli chcemy działalność zapisaną w statucie rozpocząć w późniejszym czasie, to tego formularza nie składamy.
9. Jeżeli stowarzyszenie rejestruje działalność gospodarczą, składa również uwierzytelnione notarialnie lub złożone przed sędzią lub upoważnionym pracownikiem sądu wzory podpisów osób upoważnionych do reprezentowania stowarzyszenia.
10. Zaświadczenie o wniesieniu opłaty za rejestrację w KRS lub wniosek o zwolnieniu z opłaty. Stowarzyszenie na mocy art. 17 ust.4 Ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach jest wolne od opłat sądowych za wpis do KRS. Jednak gdy stowarzyszenie rejestruje działalność gospodarczą zwolnienie z opłaty nie obejmuje go. Wszystkie dokumenty powinny być oryginalne, lub poświadczane notarialnie. Formularze możemy pobrać w sądzie, lub ze strony internetowej www.ms.gov.pl (zakładka Krajowy Rejestr Sądowy).

Komitet założycielski powinien złożyć przygotowane dokumenty w sądzie rejestrowym w ciągu 7 dni od zebrania założycielskiego. Jeśli wszystkie dokumenty przygotowaliśmy poprawnie, to sąd ma obowiązek zarejestrować stowarzyszenie w ciągu 3 miesięcy.

4. Niezbędne formalności

- Po zarejestrowaniu stowarzyszenia w sądzie komitet założycielski musi jeszcze załatwić następujące formalności:
1. Uzyskać numeru REGON w urzędzie statystycznym. W tym celu należy wypełnić wniosek na formularzu GUS- RG-1 oraz załącznik i złożyć te dokumenty w oddziale GUS.
  2. Założyć konto bankowe.
  3. Uzyskać numer NIP. W odpowiednim dla miejsca działania stowarzyszenia urzędzie skarbowym składamy wniosek o przyznanie numeru identyfikacji podatkowej na druku NIP-2. Musimy dołączyć do niego decyzję o nadaniu numeru REGON oraz wypis z KRS poświadczający, że stowarzyszenie jest już zarejestrowane.

5. Wybory władz stowarzyszenia

Na koniec komitet założycielski zwołuje walne zgromadzenie stowarzyszenia w celu wyboru władz organizacji. Zawiadamiamy wszystkich członków o terminie walnego zgromadzenia oraz o planowanym programie spotkania. Na początku walnego zgromadzenia wybieramy przewodniczącego zebrania oraz sekretarza protokołującego przebieg zebrania. Podczas zgromadzenia wybieramy władze stowarzyszenia: zarząd, komisję rewizyjną i ewentualnie sąd koleżeński oraz podejmujemy uchwały o wyborze tych władz. Wyboru władz dokonujemy zgodnie z zapisami statutu naszego stowarzyszenia. Po zakończeniu walnego zgromadzenia składamy wniosek do Krajowego Rejestru Sądowego o zmianę wpisu w rejestrze tak, aby nowo wybrane władze stowarzyszenia zostały wpisane do KRS.

6. Rozpoczęcie działalności stowarzyszenia

Jak zgłosić zmianę władz stowarzyszenia do KRS?

- Zgłoszenia zmian władz stowarzyszenia (zarządu, komisji rewizyjnej) dokonuje się wypełniając druki:
1. KRS-Z20 □ informacje ogólne identyfikujące stowarzyszenie i informację o składanych załącznikach
  2. KRS-ZK □ zmiana informacji o osobach wchodzących w skład organów.
  3. Dokumenty potwierdzające zmianę, czyli:
    - Protokół z walnego zebrania członków wraz z listą obecności,
    - Uchwałę walnego zebrania członków o wyborze/odwołaniu członków zarządu/komisji rewizyjnej.

Jak założyć fundację?

Od pomysłu na powołanie fundacji, do chwili rozpoczęcia przez nią działalności, musimy przejść przez kilka etapów. Są one niezbędne, aby fundacja mogła uzyskać osobowość prawną.

Niezbędne dla powołania fundacji i rozpoczęcia przez nią działalności są:

1. Ustalenie wysokości funduszu założycielskiego i ustanowienie aktu fundacyjnego - tutaj czytaj więcej: www.ngo.pl/x/372856
  2. Opracowanie statutu, czyli dokumentu określającego organizację i sposób działania fundacji - tutaj czytaj więcej: www.ngo.pl/x/342830
  3. Zarejestrowanie fundacji w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) - tutaj czytaj więcej: www.ngo.pl/x/342835
- Dwa pierwsze kroki należą zasadniczo do fundatora (zasadniczo, bo fundator może wyznaczyć pełnomocnika, który będzie działał w jego imieniu, a wniosek do KRS może złożyć też zarząd). Ostatnie zadanie, czyli wpis do KRS, należy do sądu.

Przydatne linki

www.ngo.pl - szczegółowe artykuły
www.klon.org.pl - możliwość uzyskania porad ekspertów
www.boris.org.pl - możliwość uzyskania porad ekspertów

Filmy

Czym są organizacje pozarządowe?

Czym różnią się między sobą organizacje pozarządowe?

Kto angażuje się w działania organizacji pozarządowych?

Organizacja zarejestrowała się i co dalej?